

Univerza v Mariboru,
Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino

Zgodovinsko društvo
dr. Franca Kovačiča v Mariboru

ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa

Akademija distribucije Elektro Maribor

Mednarodni znanstveni simpozij

Prelomni dogodki leta 1919

Maribor, 3.–6. december 2019

Amfiteater, Zelena predavalnica, Filozofska fakulteta,
Univerza v Mariboru, Koroška cesta 160, Maribor

ORGANIZACIJSKI ODBOR

prof. dr. Darko Friš – predsednik
doc. dr. Aleš Maver – podpredsednik
znanst. svetnik dr. Jurij Perovšek
prof. dr. Božo Repe
prof. dr. Petra Svobljšek
dr. Mateja Matjašič Friš
mag. Nina Gostečnik – tajnica

Simpozij je omogočila Mestna občina Maribor.

TOREK, 3. DECEMBER 2019

AMFITEATER

9.00–9.30 OTVORITEV SIMPOZIJA

Pozdravni nagovori

mag. Boris Sovič
Akademija distribucije Elektro Maribor

doc. dr. Anton Ravnikar
predstojnik Oddelka za zgodovino Filozofske
fakultete Univerze v Mariboru

prof. dr. Darko Friš
dekan Filozofske fakultete Univerze v Mariboru

Moderator: Stane Kocutar

9.30–11.40

Predsedujoči: *prof. dr. Gorazd Bajc*

doc. dr. Tamara Griesser Pečar
Prvo povojno leto v Evropi in svetu

doc. dr. Aleš Maver
Državljske vojne, krize in spopadi kot posledica
velike vojne

doc. dr. Urška Lampe
Vračanje vojakov s front

znanstveni svetnik dr. Jurij Perovšek
Politični položaj na Slovenskem leta 1919

doc. dr. Bojan Balkovec
Oblikovanje in delovanje Deželne vlade za Slovenijo

Razprava

*Predpremiere dokumentarnega filma
Televizije Slovenija
BOJI ZA SEVERNO MEJO
Režiser: Valentin Pečenko*

Odmor za kosilo

TOREK, 3. DECEMBER 2019

ZELENA PREDAVALNICA

15.00–17.15

Predsedujoči: *doc. dr. Aleš Maver*

doc. dr. Gregor Jenuš
Oblikovanje Začasnega narodnega predstavništva
Kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev

dr. Oskar Mulej
Razdružitve liberalnega tabora : oblikovanje
Narodne socialistične stranke

dr. Vida Deželak Barič
Slovenci in ustanovitev III. internacionale ter SDSJ(k)

Tomaž Ivešič
Nastanek (bodoče) Komunistične partije Jugoslavije
leta 1919 in njen odnos do nacionalnega vprašanja v
prvih desetletjih obstoja

doc. dr. Gregor Jenuš
Matija Slavič in mirovna konferenca

Nina Stainbacher
Oblikovanje Samostojne kmetijske stranke

Razprava

*Otvoritev razstave
DOKTORATI FF: 100 LET, OSTER IN
POTREBEN INŠTRUMENT DRUŽBE
Avtorji: Oddelek za zgodovino FF UL*

18.00–19.00

Predsedujoči: *doc. dr. Gregor Jenuš*

doc. dr. Kornelija Ajlec
Krasni novi svet: načrti za preskrbo in obnovo Slovenije
pri Narodni in Deželni vladi za Slovenijo v letih 1919 in
1920

dr. Gregor Antoličič
Razprave o državni ureditvi nove države leta 1919 s
posebnim poudarkom na slovenskih deželah

prof. dr. Edvard Protner
Šolstvo na Slovenskem leta 1919

Razprava

19.30 SPREJEM ODDELKA ZA ZGODOVINO
FILOZOFSE FAKULTETE UM

ZELENA PREDVALNICA

9.00–10.40

Predsedujoči: **prof. dr. Andrej Rahten****prof. dr. Gorazd Bajc**

Trst, Istra in Kvarner v letu 1919

prof. dr. Miran Štuhec

Zamisli o kulturni in jezikovni politiki na Slovenskem v prvem letu nove države

prof. dr. Jožica Čeh Steger

Oton Župančič in začetki južnoslovsanske državne tvorbe

dr. Renato Podbersič

Zamenjava škofa Andreja Karlina

Razprava, odmor

11.00–12.15

Predsedujoča: **prof. dr. Jožica Čeh Steger****znanstveni svetnik dr. Žarko Lazarević**

Gospodarski pretresi na Slovenskem v letu 1919

prof. dr. Andrej Rahten

Štajerska med ljubljansko in dunajsko vlado. Razmejitveni problemi v luči slovensko-avstrijskih sporov po razpadu habsburške monarhije

Stane Kocutar

Leto 1919 in prvi tehnični koraki do začetka oddajanja prvega slovenskega radia

*Razprava**Odmor za kosilo*

14.30–16.30

Predsedujoča: **prof. dr. Polonca Vidmar****prof. dr. Darko Friš, Ana Šela**

Maribor in slovenski del Štajerske leta 1919

Nataša Maver Šoba, Jure Karo

Slovenizacija in prilagajanje šolstva na Štajerskem novim razmeram

doc. dr. Martin Moll

German politicians from Slovene Styria in 1919

Marko Džekič

Gospodarsko življenje na slovenskem Štajerskem v letu 1919

prof. dr. Tomaž Kladnik

Oblikovanje oboroženih sil Kraljevine SHS

Razprava, odmor

ZELENA PREDVALNICA

16.40–18.40

Predsedujoči: **prof. dr. Tomaž Kladnik****doc. dr. Gorazd Bajc, Janez Osojnik**

Boji in mir na Koroškem leta 1919

prof. dr. Polonca Vidmar

Odstranjevanje javnih spomenikov v mestih na slovenskem Štajerskem po prvi svetovni vojni

doc. dr. Andrej Hozjan, Darjan Lorenčič

Murska republika

doc. dr. Aleš Maver, Dejan Juhart

Katoličani in evangeličani v Prekmurju leta 1919

*Razprava*19.00 SPREJEM ODDDELKA ZA ZGODOVINO
FILOZOFSKE FAKULTETE UM

ČETRTEK, 5. DECEMBER 2019

ZELENA PREDVALNICA

9.00–10.30

Predsedujoči: **doc. dr. Martin Bele****znanstvena svetnica dr. Petra Svoljšak**

Povojno urejanje Evrope na mirovni konferenci

prof. dr. Bogdan Kolar

Katoliška cerkev v novem državnem okviru

prof. dr. Božo Repe

Ustanovitev Slovenske univerze

Razprava, odmor

10.45–12.00

Predsedujoči: **doc. dr. Božo Repe****doc. dr. Andrej Hozjan**

Prekmurec Jožef Godina v burnem letu od septembra 1918 do avgusta 1919

doc. dr. Darja Kerec

Odzivi na spremembe oblasti v Prekmurju od konca prve svetovne vojne do konca leta 1919

prof. dr. Darko Friš, Tadeja Melanšek

Slovesnosti ob priključitvi Prekmurja Kraljestvu SHS

Razprava, odmor za kosilo

ZELENA PREDVALNICA

14.00–16.00

Predsedujoči: **prof. dr. Bogdan Kolar****prof. dr. Gorazd Bajc, Jon Adam Knez**

Vprašanje Prekmurja leta 1919 v luči britanskih dokumentov

dr. László Göncz

Politične spremembe na Madžarskem v prvi polovici leta 1919 v luči odločitve o državni pripadnosti Prekmurja in položaj tamkajšnjih Madžarov po zasedbi pokrajine s strani Kraljevine SHS

mag. Nina Gostenčnik

Vprašanje slovenskega parlamenta leta 1919 in »deželna kriza«

znanstvena svetnica dr. Petra Svoljšak

Primorska leta 1919 in Pisarna za zasedeno ozemlje

Razprava

PETEK, 6. DECEMBER 2019

ZELENA PREDVALNICA

9.00–10.30

Predsedujoči: **doc. dr. Andrej Hozjan****prof. dr. Stane Granda**

Pomen elektrifikacije in njen zgodnji razvoj na Slovenskem

dr. Orest Jarh

Pozor, elektrika!

mag. Gregor Novak

Hidroelektrarna Fala

Razprava, odmor

11.00–12.15

Predsedujoči: **prof. dr. Stane Granda****mag. Boris Sovič**Zanimivosti iz urbane zgodovine tehnologije
Prva električna žarnica na Slovenskem je zasvetila v Mariboru na Grajskem trgu**dr. Martin Bele**

Plin in elektrika v Mariboru do prve svetovne vojne

mag. Gregor Novak

Razvoj elektrifikacije na širšem mariborskem območju v Kraljevini SHS

Razprava